

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Yttrande över Socialstyrelsen förslag om föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården. Dnr 4. 1.1–14967/2016

Reumatikerförbundet ger stöd till individen och arbetar ständigt för att personer med reumatisk sjukdom eller andra sjukdomar i rörelseorganen ska få ett bra och aktivt liv. Vi är också en medlemsorganisation som anordnar aktiviteter över hela landet. Vi driver frågor, vi tar initiativ, vi mobiliserar och vi inspirerar. Genom vår fond stödjer vi forskning inom rörelseorganens sjukdomar och hjälper forskare att finna lösningen på reumatismens gåta.

Bakgrund

För många med reumatiska sjukdomar är läkemedel en viktig del av behandlingen och ofta har patienterna ett antal olika preparat, upp till tio stycken är inte ovanligt. Av den anledningen är förändringar, lagstiftning, nya regler eller ändrat regelverk inom läkemedelsområdet en viktig fråga för Reumatikerförbundet och dess medlemmar. Tillgång, patientsäkerhet och information om läkemedel är ständigt i fokus.

Reumatikerförbundet tackar för att vi har fått möjlighet att svara på remissen från Socialstyrelsen om förslag till föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården.

Reumatikerförbundet har följande synpunkter.

Vi kommer att ge kommentarer på de stycken som vi anser saknar patientperspektiv eller missar viktiga aspekter för våra medlemsgrupper.

Kapitel 6

Läkemedlen ska vara lämpliga utifrån patientens egna behov osv.

I uppräknningen saknar vi perspektivet *förväntad följsamhet*.

Vi menar att när ett läkemedel ordinerats ska vikten av följsamhet till den insatta behandlingen även vägas in. Vår erfarenhet är att läkemedel som förskrivs inom vården inte alltid används eller tas på ett korrekt sätt. Det kan vara att patienten inte har förstått informationen som givits, inte känner sig trygg med den insatta behandlingen, har fått ett nytt läkemedel eller utbytt läkemedel. Det finns exempel där patienterna själva ”experimenterar” med den insatta behandlingen, ändrar dos eller gör uppehåll i densamma. Oavsett skäl är följsamhet av avgörande betydelse anser Reumatikerförbundet.

Information om utbyte av läkemedel fungerar inte fullt ut enligt vad TLV:s undersökning visar. Det tydliggör vikten av vår kommentar ovan om följsamhet till behandling.

Krav på uppföljning

Reumatikerförbundet tycker att uppföljning av insatt behandling är oerhört viktigt. Många av våra medlemmar har en mängd olika läkemedel. Vi ser det som en skyldighet att ordinerande

sjukvårdspersonal informerar patienten om behandlingen. Vad kan patienten förvänta sig? hur sker uppföljningen? och vad finns det för mål? För de som lever med kroniska sjukdomar är läkemedelsbehandling en livslång behandling. Hur kan patienten själv vara delaktig i måluppfyllelsen? På det här området måste det till tydligare skrivningar anser vi.

Kapitel 8

När det gäller kontroll vid iordningställande och administrering av läkemedel anser Reumatikerförbundet att det är bra att skrivningarna och kraven skärpts. Vi ser fortfarande alltför många vårdskador relaterade till läkemedelsbehandling.

Vi vill även under denna del markera hur viktigt det är att det går att spåra och identifiera ett visst läkemedel knutet till en viss patient, vilket idag krävs vid dokumentation av vaccin. Denna bestämmelse föreslås utökas till att gälla även gälla för all biologisk behandling. Reumatikerförbundet förutsätter att detta även gäller för de nya biologiska läkemedlen som idag introduceras, vi menar biosimilarer som nu ersätter originalpreparaten. För våra medlemsgrupper gäller det biosimilarer på TNF-alfa hämmarna.

Administration och överlämnande av läkemedel.

Reumatikerförbundet anser att huvudregeln, att den som iordningställer ett läkemedel även ska vara den som överlämnar det, är av största vikt för att kunna hålla en hög patientsäkerhet. Avsteg från den ska vara synnerligen få.

Kapitel 9

Delegering

I dagens sjukvårdssystem är gränsdragningen mellan den öppna vården och den slutna alltmer otydlig. Vem och vad som görs var, är inte lika glasklart. Dessutom har även patientens roll ändrats väsentligt och många patienter kan idag själva ta hand om mer och mer avancerad behandling. Ett exempel som kan nämnas är självdialys som patienter erbjuds i Region Jönköping. Reumatikerförbundet kan se att det finns en poäng med att öppna upp för att delegering av fler uppgifter inom hälso- och sjukvården blir möjliga, som ett led i denna utveckling. Dock får detta inte leda till att regelverket blir otydligt eller svårtolkat. Det ska vara glasklart vem som har rätt att utföra vissa arbetsuppgifter.

Reumatikerförbundet har i övrigt inget ytterligare att tillägga.

Stockholm den 14 september 2016

Reumatikerförbundet